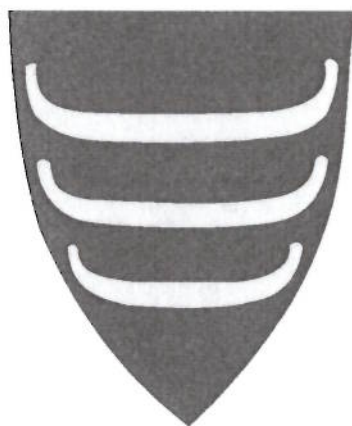

REFERATSAKER

Tana kommune

MLU

04.02.2014

Protokoll fra møte i rovviltnemnda for region 8 den 9.1.2014

Sted: Telefonmøte

Tid: 12:15–13.00 (én time møte og to timer forberedelse)

Deltakere

Rovviltnemnda	Andre
John Karlsen (leder) Fred Johnsen (nestleder) Margit Mathisen Per Mathis Oskal Sigrund Hestdal Trine Noodt	Jørgen Remmen (FM i Finnmark, miljøvernadv.) Andreas Røsæg (FM i Troms, miljøvernadv.)

Sakliste

- 1/14 Godkjenning av innkalling og sakliste s. 1
2/14 Klage fra Bygdefolk for rovdyr, Finnmark Bondelag, Skånland sau og geit,
samt Finnmark sau og geit på vedtak om kvote til gaupejakt i 2014 s. 2

1/14 Godkjenning av innkalling og sakliste

Vedtak

Rovviltnemnda vedtar enstemmig innstilling til vedtak

Innstilling til vedtak

Rovviltnemnda i region 8 godkjenner innkalling og sakliste til møtet den 9.1.2014

2/14 Klage fra Bygdefolk for rovdyr, Finnmark Bondelag, Skånland sau og geit, samt Finnmark sau og geit på vedtak om kvote til gaupejakt i 2014

Vedtak

Rovviltnemnda vedtar enstemmig nytt forslag til vedtak.

Innstilling til vedtak

Rovviltnemnda har ved vedtatt kvote vektlagt registrerte ynglinger, registrert avgang, kunnskap om gaupas bestandsdynamikk, omfanget av tap av sau og rein til gaupe samt egne føringer i forvaltningsplan for rovvilt i region 8, vedtatt 10.10.2013. Rovviltnemnda kan ikke se at klagen tilfører saken nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vedtaket. Rovviltnemnda oversender saken til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.

Leder av rovviltnemnda fremmet følgende nytt forslag til vedtak

Gaupekvote i Finnmark

Det kan felles totalt åtte, 8 gauper i Finnmark fylke. Av disse åtte kan én, 1 gaupe felles i A-området. Av kvoten i Finnmark kan det felles totalt fire, 4 voksne hunngauper. Jakten stoppes når fire voksne hunngauper er felt.

Gaupekvote i Troms og avtaleområdet i Nordland

Det kan felles totalt, fem, 5 gauper i Troms, som inkluderer samarbeidsområdet med Nordland, derav inntil tre voksne hunngauper. Inntil to av disse fem gaupene kan felles vest for E6 og sør for riksvei 851 som går fra E6 ved Brandhaug og til Sjøvegan, jakta her stoppes når én voksen hunngaupe er felt. Inntil én av disse fem gaupene kan felles i A-området i Troms, eller i den delen av samarbeidsområdet med Nordland som er øst for E6. Det kan ikke felles mer enn totalt to gauper i kommunene Lavangen, Gratangen, Skånland eller i den delen av kommunene Tjeldsund, Evenes og Narvik som inngår i samarbeidsområdet med region 8. Minst to gauper av kvoten skal felles i kommunene Storfjord, Kåffjord, Nordreisa og Kvænangen, dette betyr at jakta utenfor disse fire kommunene stoppes når det utenfor disse fire kommunene er felt tre gauper.

Forslag om endringer ble fremmet for å ta hensyn til lokal kunnskap som rovviltnemnda gjennom klagen har blitt kjent med. Forvaltningsplan for rovvilt vedtatt 10.10.2013 legger opp til lokal medvirkning. Gjennom dette vedtaket ønsker nemnda å imøtekomme næringen, samtidig som total kvote holdes på riktig nivå for å opprettholde bestandsmålet jf. sekretariatets innstilling.

Politiske føringer og lovverk som ligger til grunn for sekretariatets saksfremstilling

- St. meld. nr. 15 (2003–2004) Rovvilt i norsk natur
- Innst. S. nr. 174 (2003–2004)
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) av 19.6.2009
- Lov om viltet (viltloven) av 29.5.1981
- Forskrift om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) av 18.3.2005
- Forvaltningsplan for rovvilt i region 8, vedtatt 10.10.2013
- Forvaltningsplan for gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn i region 7 – Nordland, vedtatt mars 2013
- Representantforslag 163 S (2010–2011), og Stortingets behandling 17. juni 2011

Saksfremstilling

Foreningen Bygdefolk For Rovdyr har klaget på rovviltnemnda i region 8 sin fastsatte kvote for gaupejakt, klagen er datert 28.12.2013. Finnmark Bondelag, Skånland sau og geit samt Finnmark sau og geit har klaget på samme vedtak, deres klager er datert 7.1.2014. vedtaket som påklages er datert 18.12.2013. Sekretariatet konstaterer at klagen er fremmet innen klagefristen. Sekretariatet ved fylkesmennene i Troms og Finnmark legger her frem saksfremlegg med en faglig tilrådning til behandling av klagen.

Sekretariatet viser til vår ref. 2013/40-92, Rovviltnemnda i region 8 – Kvote for kvotejakt på gaupe i Finnmark, Troms og fastlandsdelen av Nordland sør til Rombaksbotn 2014, datert 18.12.2013, hvor rovviltnemnda enstemmig vedtok følgende gaupekvote:

Gaupekvote i Finnmark

Det kan felles totalt åtte, 8 gauper i Finnmark fylke. Av disse åtte kan én, 1 gaupe felles i A-området. I det indre B-området, som grenser til A-området (B1), kan det maksimalt felles tre gauper, hvorav inntil én voksen tisper.

Gaupekvote i Troms og avtaleområdet i Nordland

Det kan felles totalt, fem, 5 gauper i Troms, som inkluderer samarbeidsområdet med Nordland, derav inntil tre voksne hunngauper. Inntil to av disse fem gaupene kan felles vest for E6 og sør for riksvei 851 som går fra E6 ved Brandhaug og til Sjøvegan, jakta her stoppes når én voksen hunngaue er felt. Inntil én av disse fem gaupene kan felles i A-området i Troms, eller i den delen av samarbeidsområdet med Nordland som er øst for E6. Det kan ikke felles mer enn totalt to gauper i kommunene Lavangen, Gratangen, Skånland eller i den delen av kommunene Tjeldsund, Evenes og Narvik som inngår i samarbeidsområdet med region 8, jakta her stoppes når én voksen hunngaue er felt. Minst to gauper av kvoten skal felles i kommunene Storfjord, Kåfjord, Nordreisa og Kvænangen, dette betyr at jakta utenfor disse fire kommunene stoppes når det utenfor disse fire kommunene er felt tre gauper.

Klagene

Bygdefolk for rovdyr

Klager viser til at gaupebestanden på landsbasis siden 2009 har blitt redusert med 7–14 % årlig, og at en med totalt 59 påviste familiegrupper for første gang på åtte år ligger under det nasjonale bestandsmålet som er 65 årlige ynglinger. Klager viser til at region 8 med åtte registrerte familiegrupper, når en legger de nye felles skandinaviske retningslinjene for overvåking av gaupe til grunn (NINA rapport 960), i 2012/2013 lå under bestandsmålet på ti ynglinger.

Bygdefolk for rovdyr mener at rovviltnemnda ved fastsettelse av kvote har lagt for stor vekt på ubekreftede observasjoner av enkeltdyr av gaupe, innmeldte observasjoner av familiegrupper av gaupe som ikke har latt seg dokumentere samt at gaupa i Finnmark har god tilgang på mat. Klager viser til at rovviltnemnda i sitt vedtak antar at det er flere gauper enn det er registrert, mens NINA rapport 960 viser til at de fleste gauper blir registrert.

Det vises i klagen til at bestandsmålet for gaupe i Troms er 6 familiegrupper, at det ved siste registreringssesong ble registrert tre familiegrupper og til at gjennomsnittlig antall registrerte familiegrupper de siste tre år i Troms er 4,83. Klager mener det er useriøst å anta at ynglingen etter kvotejakten 2013 vil være så betydelig at bestandsmålet oppnås i løpet av en sesong.

Klager mener at den store variasjonen i regnestykkene rovviltnemnda legger frem, og at de bruker usikre observasjoner av både enkeltindivider og familiegrupper som argument for at det kan tas ut så stor kvote, viser at det er for lite kunnskap om den faktiske bestanden av gaupe i regionen (naturmangfoldloven § 8), noe som igjen kan medføre at det tas ut et altfor høyt antall gauper slik at bestanden både på kort og lang sikt vil ligge langt under bestandsmålet.

Det vises i klagen til at det presiseres i rovviltforliket av 16. juni 2011 at rovviltforvaltningen skal skje på en slik måte at antall ynglinger holdes så nært bestandsmålet som mulig. Klager skriver at jerven i region 8 er omtrent utryddet på grunn av for store uttak og lite tilvekst, noe som viser at beregninger har vært feil, registreringer unøyaktige og uttaket for høyt. Klager skriver at dette gir rovviltnemnda i regionen kunnskap om at ikke alt kan beregnes med prognoser, formler og omregningsfaktorer. Det viser at det intelligente mennesket har tatt feil, og denne feilen har medført at jerven nå står i fare for utryddelse i regionen. La ikke dette skje med gaupa, bruk kunnskapsprinsippet og føre-var-prinsippet i naturmangfoldlovens § 8 og § 9, avvent situasjonen til vi har mer kunnskap og vet hvordan vi skal bruke den på best mulig måte.

Bygdefolk for rovdyr viser til at NINA på grunn av innføring av ny metodikk for overvåking av gaupe i Skandinavia, ikke kan gi en prognose for tellingene av antall familiegrupper før jakt i 2014. Videre viser klager til at antall familiegrupper etter ny metodikk skal beregnes på tvers av landegrensene, noe som vil medføre at familiegrupper registrert ved riksgrensa vil bli delt mellom landene på samme måte som en tidligere har delt familiegrupper mellom regioner.

Klager skriver at bestanden i regionen etter all sannsynlighet ligger under bestandsmålet, og at det er vanskelig å vite hvordan årets resultat skal brukes i forhold til prognoser, noe rovviltnemnda burde tatt til etterretning ved å innhente mer informasjon og ikke vedta kvoter inntil ny metodikk er bedre innarbeidet både i forhold til gamle tall og i forhold til prognoser. I tillegg nevner klager at gaupebestanden også i region 7 ligger under bestandsmålet, noe som fører til en meget sårbar gaupebestand i en hel landsdel.

Avslutningsvis minner klager på at forvaltningen skal sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn ulv og kongeørn.

Bygdefolk for rovdyr anmoder sterkt om at det ikke vedtas kvoter til gaupejakta i 2014 for rovviltregion 8, på grunn av den usikre bestandssituasjonen, og at bestanden er så nær bestandsmålet, og mest sannsynlig under allerede.

Finnmark Bondelag

Finnmark Bondelag viser til rovviltnemndas vedtak i sak 32/13 hvor området for gaupejakt innskrenkes gjennom sonering av det prioriterte beiteområdet i en B1- og en B2-sone. Dette med begrunnelse i at en kan risikere en reduksjon i gaupebestanden, etter at det nye A-område for gaupe ble innført i gjeldende forvaltningsplan. Rovviltnemnda ønsker med dette grepet også å øke uttaket av gaupe i kyst og ytre fjordstrøk. Størstedelen av sauenæringas beiteområder ligger innenfor det nye B1 området.

Finnmark Bondelag frykter at en ved sonering av B-området vil redusere uttak av gaupe gjennom ordinær jakt, og at gaupebestanden i B-området vil bli større. Beitenæringa står da foran en beitesesong i 2014 med store tap av beitedyr til gaupe. Finnmark Bondelag er klar over at

rovviltneemnda tar sikte på å få etablert interkommunale skadefellingslag innen neste beitesesong. Med effektive skadefellingslag antar en at skadedyr raskt kan tas ut før beitenæringa påføres for store tap. Finnmark Bondelag har liten tro på at en i barmark-sesongen klarer å drive et effektivt uttak av skadevolder. Likeledes som vi erfaringsmessig vet at det nærmest er umulig å få skadefellingstillatelse dersom skadevolder er ei tise med unger. Vi er derfor svært kritiske til at rovviltneemnda legger opp til en gaupeforvaltning som bidrar til økt konflikt med beitenæringa. Dette er etter Finnmark Bondelag sitt skjønn ikke i tråd med forvaltningsplanen, hvor det heter at en av de viktigste oppgavene til rovviltneemnda er å bidra til å redusere konfliktnivået.

Finnmark Bondelag er for øvrig forundret over at rovviltneemnda, går inn for en ytterligere arealdifferensiering for gaupeforvaltninga, såpass kort tid etter at ny forvaltningsplan er gjort gjeldende. Finnmark Bondelag stiller spørsmål om begrunnelsen som er lagt til grunn for vedtaket. I saksfremlegget til saken er det sagt at bestanden er i vekst og at det er økende gaupeaktivitet i flere områder. Det er også sagt at alle familiegrupper av gaupe trolig ikke er observert. En antar også at gaupebestanden i fylket vil vokse og etablere seg over hele fylket. Med dette som bakgrunn er det derfor uforståelig at rovviltneemnda konkluderer med at det er behov for sonert jakt i gaupas B-område.

Rovviltneemndas vedtak er som nevnt gjort ut fra hensynet om at myndighetene i 2013 kun har registrert 2 familiegrupper av gaupe i det nye A-området. Finnmark Bondelag er overrasket over at denne vurderinga ikke ble lagt tyngre vekt på, da gjeldende forvaltningsplan ble behandlet. Gauperegistreringene for 2013 var klare da rovviltneemnda behandlet forvaltningsplanen i oktober samme år. Det burde derfor ikke overraske rovviltneemnda at bestandsmålet for det nye A-område ikke ville være oppfylt for 2013. Finnmark Bondelag stiller spørsmål med de faglige vurderinger som er gjort av nemnda i saken. For øvrig mener Finnmark Bondelag at bestandsmålet for gaupe i 2013 er oppnådd i Finnmark. Dette i h.h.t. den forvaltningsplan som gjaldt da gauperegistreringa ble foretatt. Gaupe-registreringa ble foretatt på etterjulsvinteren, og for Finnmarks del var bestandsmålet på 4 familiegrupper da oppfylt. Finnmark Bondelag kan ikke akseptere at forvaltnings-myndighetene øker risikoen for gaupetap, på grunn av at en i løpet av året endrer grensen for de prioriterte gaupeområdet.

Skånland Sau og Geit

Fylkesmannen i Troms har i brev av 2.1.2014 bekreftet at man ikke har et godt nok system for registrering av bestanden for gaupe i Troms samt avtaleområde Nordland. Det foregår ingen organisert registrering og det er kun tilfeldige observasjoner som ligger til grunn for estimering av bestanden. I tillegg blir lokale observasjoner i stor grad neglisjert, dersom det ikke dreier seg om familiegrupper som er sporfulgt og dokumentert av SNO.

Rovviltneemnda skal imidlertid ha ros for at man ikke blindt har fulgt sekretariatets anbefalinger, men har til en viss grad basert sitt vedtak på lokalkunnskap.

I Rovviltforlikets pkt.1.1 står følgende: "Konflikter rundt innrapportering og registrering av rovvilt samt skader forvoldt av rovvilt må reduseres. Dette krever at den lokale kompetansen i arbeidet med bestandsovervåkning og registrering styrkes".

Vår klage går først og fremst på for lav kvote i Sør-Troms / Nordland. Selv om vi i 2013 har reduserte tap i forhold til tidligere år, ser vi ingen grunn til å slakke på jakttrykket. Det er blitt felt et 20-talls gauper i dette området de siste 3 - 4 årene, men fortsatt er gaupebestanden etter vår mening alt for stor. Det dreier seg tross alt om prioriterte beiteområder. Det må også nevnes at reindriften på Tjeldøya gjennom flere år har hatt et kalvetap på 70 - 75 %, stort sett gauperelaterte tap. Alle disse gaupene kommer over fra region 8. forvaltningsområde. Selv

om Tjeldøya ligger under region 7, kan ikke nemnda i region 8 se bort ifra dette, i og med at region 8 er forsyningsområde for rovdyra. Klager har lagt ved dokumentasjon for observasjoner av gaupe fra Evenes de siste 3 år. Ser man Troms under ett når det gjelder erstatning for sau og lam tatt av fredet rovvilt for 2013, ser man at Fylkesmannen har erstattet ca. 320 dyr tatt av gaupe. Ca. 32 % av omsøkte dyr er erstattet og hvis man da overfører den nevnte prosentandelen (23 % gaupedrept) til omsøkte dyr, minus naturlig avgang, blir tallet gaupedrepte ca. 1000 sau og lam. Reindriftas tap kommer i tillegg.

Skånland sau og geit ber om at rovviltnemnda i region 8 iverksetter tiltak for en organisert bestandsovervåking fra og med 2014. Skånland sau og geit skriver at SNO ved sine rovviltkontakter, samt lokale ressurser ikke er brukt i nevneverdig grad, per i dag, og at disse kan og må aktiveres.

Skånland sau og geit krever at området Lavangen, Gratangen, Skånland, Evenes, Tjeldsund samt Narvik nord for Rombaksfjorden får minst 1 gaupe i tillegg til fastsatt kvote, samt ingen restriksjoner med hensyn til hunndyr.

Finnmark sau og geit

Finnmark sau og geit viser til at rovviltnemnda i sitt vedtak om kvote for jakt på gaupe oppretter en buffersone inntil A-området for gaupe, og at hoveddelen av beiteområdene for sau fra Tana og vestover ligger innenfor buffersonen. Dette vil etter Finnmark sau og geit sin mening gi et mindre jaktuttak av gaupe, med en økning i tap, og vil gi en økt konflikt med beitenæringa. Finnmark sau og geit mener det er en ganske håpløs oppgave å ta ut gaupe ved skadefelling på barmark.

Finnmark sau og geit finner det betenkelig at man oppretter nye soner like etter at man har vedtatt en ny forvaltningsplan for store rovdyr og gjort denne gjeldende. Finnmark sau og geit ber om at rovviltnemnda gjør om soneringen for gaupas B-område i Finnmark. B1- og B2-områdene var ikke opprettet og gjort gjeldende og denne utvidelsen har heller ikke vært behandlet av høringsinstansene. Finnmark sau og geit skriver at en omgjøring av soneringen av gaupas B-område mest sannsynlig vil gi færre skader på sau og lam i disse områdene.

Vurdering av klagene

Bygdefolk for Rovdyr

Sekretariatet mener klagen tar fatt i mange gode argumenter for en lav kvote, disse argumentene har rovviltnemnda allerede lagt til grunn ved tildelt kvote. Rovviltnemnda har gjennom saksfremstilling for tildelt kvote vektet disse argumentene mot argumenter for en høy kvote.

Sekretariatet mener at det i region 8 ikke er alle familiegrupper som blir registret alle år. Videre mener sekretariatet det er en betydelig variasjon mellom år når det gjelder hvor stor andel av hunnene som får frem unger. En sammenstilling av historiske data på kjent avgang av gaupe og registrerte familiegrupper underbygger disse påstandene.

Sekretariatet viser til at rovviltnemnda ved fastsetting av kvote har sett til tidligere avgang og kjønn på gaupene som har gått ut. Rovviltnemnda har lagt betydelig vekt på dokumentert, og, gjennom erstatningsutmålinger, sannsynliggjort tap av sau og rein til gaupe. Det er på grunn av høyt tap av rein, også i A-områdene for gaupe, at rovviltnemnda ikke kommer utenom å

åpne for et begrenset uttak også i A-områder. I nordlige Nordland og sør i Troms, hvor avgangen har vært størst, registreringene færrest og tap av beitedyr minst, men dog betydelig, har rovviltnemnda satt strenge begrensninger i uttak. Rovviltnemnda har ønsket å styre en stor del av uttaket til nord i Troms, hvor kystområder som tidligere var A-områder, med revidert forvaltningsplan er gjort til B-områder. I Finnmark har rovviltnemnda satt en kvote på én gaupe i A-området, her har rovviltnemnda for å styre uttaket lengre ut mot kysten satt en buffersone rundt A-områdene, hvor det maksimalt kan felles tre gauper, hvorav inntil én voksen tise.

Ved tildelt kvote har rovviltnemnda lagt vekt på føringer i forvaltningsplan for rovvilt i region 8 vedtatt 10.10.2013, hvor det går frem at det er i A-områdene bestandsmålene skal nås og opprettholdes. Rovviltnemnda har også lagt vekt på at det er ønskelig at kvotejakt heller enn skadefellinger skal regulere bestanden. Rovviltnemnda mener gaupebestanden tåler et uttak på to gauper i regionens A-områder. Rovviltnemnda mener videre at et uttak på totalt 13 gauper innen regionen, inkludert samarbeidsområdet med Nordland, ikke vil true bestandens overlevelse.

I klagen fremheves det at ikke alt kan beregnes med prognoser, formler, og omregningsfaktorer. Rovviltnemnda har vist til disse, vurdert disse, og vektet dem, men ikke alltid tillagt dem stor vekt. Kjennskap til faktorer som ikke får plass i modellene er også vurdert, det være seg smånagersvingninger, tilgang på kadaver, hensyn til næringsutøvelse og hensyn til dyrevelferd jf. lov om dyrevelferd av 19.6.2009.

Saken her gjelder kvote for jakt på gaupe. Sekretariatet vil likevel gjøre en oppklaring da klager fremmer synspunkter på jerveforvaltningen. Sekretariatet vet ikke hvor klager har funnet data på at jerven i regionen er omtrent utryddet. Bestandsmålet for jerv i region 8 er ti årlige ynglinger, siste år ble det dokumentert/antatt 11 ynglinger. Dette er en nedgang i antall ynglinger som er nesten så stor som rovviltnemnda ønsket, målet er ti årlige ynglinger. Imidlertid kan ikke avgangen alene forklare nedgangen fra 28 til 11 ynglinger, trolig avsto mange jervetisper fra å yngle dette året, som var et bunnår for smånagere. Etter at klagen ble sendt har Rovdata publisert at det ved DNA-analyser i 2013 ble funnet 89 jerver i region 8. Om en bruker omregningsfaktoren 6,27 (Persson og Brøseth 2011) tilsier dette 14,2 ynglinger, altså betydelig over bestandsmålet.

Finnmark Bondelag

Finnmark Bondelag frykter at en sonering av B-området vil redusere uttaket av gaupe gjennom ordinær jakt, og at gaupebestanden i B-området vil bli større, rovviltnemnda mener det oppnås best tapsforebyggende effekt i B-området, om de gauper som tas ut i størst mulig grad er «heltidsbrukere» av B-området. Gauper bruker svært store områder. Når et begrenset antall gauper kan tas ut ved jakt, er det ønskelig i størst mulig grad å ta ut gauper som oppholder seg bare i B-områdene, det er størst mulighet for å lykkes med dette med en buffersone. Nær A-området er det omtrent like stor mulighet for at en skyter ut en gaupe som hovedsakelig oppholder seg i A-området som at den hovedsakelig oppholder seg i B-området. Ved denne reguleringen øker muligheten for å nå bestandsmålene innenfor A-sonen, samtidig som en med tildelt kvote, optimaliserer effekten av uttak i B-områdene.

Buffersonen som ved kvotejakt på gaupe for 2014 er etablert, er ikke noe nytt A-område. Området er prioritert beitedyr. For eksempel er terskelen for skadefelling her fortsatt lav, slik som i øvrig B-område.

Rovviltnemnda er klar over at registrering av gaupe på kysten er vanskelig, rovviltnemnda mener ikke dette betyr at det ikke er gaupe på kysten, noe dokumenterte tap også gjenspeiler. Regionen får flere og flere dyktige gaupejegere. Forrige kvotejakt ble det tatt ut 12 gauper i Finnmark. Rovviltnemnda har tro på at jegerne skal klare å ta ut hele årets kvote, også med gitte soneinndeling.

Rovviltnemnda har fastsatt kvote og tilhørende soneinndelinger for kvote i den hensikt å forvalte gaupebestanden eksakt på bestandsmålet samtidig som hensynet til sauedrift og reindrift ivaretas på best mulig måte, dette er i tråd med forvaltningsplan for rovvilt i region 8, vedtatt 10.10.2013. Rovviltnemnda sitt mål er at det ikke skal være gauper som representerer et skadepotensial i B-områdene, at alle gauper i størst mulig grad skal være i A-området, og at bestanden skal kunne forvaltes innen A-området. Sonen med et strengere regulert uttak i tilknytning til A-området, er et virkemiddel for å nå dette målet. Det må presiseres at grensene for A-områder og B-områder ikke alltid er de eneste kriteriene for tildeling av kvote, for eksempel har rovviltnemnda i år, tross at bestandsmålene ikke er nådd innen A-områdene, åpnet for et begrenset uttak av gaupe i A-områdene i både Troms og Finnmark, dette med bakgrunn i tapsbildet til beitedyr. Også i Troms har rovviltnemnda funnet å måtte gi en strengere regulering av uttaket i deler av B-området.

Skånland Sau og Geit

Skånland sau og geit viser til Fylkesmannens brev av 2.1.2014. Dette brevet ble sendt per e-post, og var som følger:

«Hei,

Viser til vedlagt brev hvor Skånland sau og geit spør om hvem som deltar i registreringer av gaupe, og til hvilke datoer registreringene er gjort. Videre spørres det om hvilke organisasjoner/lag som ble brukt i disse tellingene, og hva disse registrerte det enkelte år.

Alle som ønsker det kan delta i registrering av gaupe. Rovviltnemnda i region 8 stimulerer til innmelding av familiegrupper gjennom å gi 15 000 kroner (skattepliktig) i dusør for funn av nye familiegrupper som dokumenteres av SNO.

Videre informasjon om overvåking av gaupe finnes på www.rovdata.no Her finnes også rapporter om bestandsstatus.

I region 8 er det ikke noen organisasjoner/lag som rovviltnemnda bruker for organiserte tellinger.

Legg merke til at de matematiske beregningene, i møteprotokollen, for uttak basert på gjennomsnittlige tellinger de tre siste år sier at det i Troms ikke kan tas ut gaupe i 2014. Men at rovviltnemnda vektlegger erfaringsbasert kunnskap, blant annet om gaupebestandens utvikling, når det likevel åpnes for en kvote på fem gauper i Troms og avtaleområdet med Nordland, dog med klare føringer til hvor gaupene kan tas ut.

Med vennlig hilsen

Andreas Vikan Røsæg»

Rovviltnemndas vedtak om kvote for gaupejakt var som sekretariatets innstilling. Rovviltnemnda har i sitt vedtak av 18.12.2013, tillagt tapsbildet vekt ved tildelt kvote,

rovviltnemnda har også tillagt de siste års uttak av gauper vekt. Rovviltnemnda har også vurdert situasjonen på Tjeldøya, denne har vektet for en gaupekvote i tilgrensende områder. Skånland sau og geit viser til erstatning for sau og lam tatt av fredet rovvilt for 2013 i Troms, og at Fylkesmannen har erstattet ca. 320 dyr tatt av gaupe. Størstedelen av disse er erstattet nord i Troms. Sekretariatet har ikke finregnet på andel eller antall av sau og lam som er sluppet på utmarksbeite, som er erstattet som gaupedrept i de enkelte kommuner/områder, da mange andre hensyn i større grad spiller inn når kvote skal fordeles mellom områder. I Troms har Fylkesmannen erstattet 349 sau og lam som tapt til gaupe beitesesongen 2013, 55 av disse er erstattet i kommunene Lavangen, Gratangen og Skånland. Dette taler ikke for en større andel av kvoten til disse kommunene.

Rovviltnemnda vurderer at gitte restriksjoner med hensyn til hunndyr er nødvendig for å kunne gi tildelt kvote, og samtidig sikre at det ikke tas ut flere hunndyr enn bestanden tåler for å opprettholde bestandsmålet.

Finnmark Sau og Geit

Sekretariatet har under vurdering av klagen fra Finnmark bondelag redegjort for hvilke vurderinger som ligger til grunn for en buffersone mot A-områdene i Finnmark. Da dette handler om fordeling av kvoter for jakt på gaupe, og ikke om noe nytt A-område eller annenrangs B-område, ser sekretariatet at det var uheldig å kalle de ulike fellingssonene for B1 og B2, dette tas til etterretning.

Konklusjon

Rovviltnemnda har ved vedtatt kvote vektlagt registrerte ynglinger, registrert avgang, kunnskap om gaupas bestandsdynamikk, omfanget av tap av sau og rein til gaupe samt egne føringer i forvaltningsplan for rovvilt i region 8, vedtatt 10.10.2013. Sekretariatet kan ikke se at klagen tilfører saken nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vedtaket. Sekretariatet tilrår at saken oversendes til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse.

Fylkesmannen i Troms
Romssa Fylkkamánni

Rovviltnemnda i region 8
Troms og Finnmark

Ref 7/14 13/322

Saksbehandler	Telefon	Vår dato	Vår ref.	Arkivkode
Andreas Vikan Røsæg	77642117	18.12.2013 Deres dato	2013/40 - 93 Deres ref.	433.52

Adresseliste

Utsendelse av protokoll fra møte i rovviltnemnda for region 8 den 18.12.2013

Rovviltnemnda i region 8 hadde telefonmøte den 18.12.2013. Sekretariatet ved Fylkesmannen i Troms sender her protokoll fra møtet.

Sakliste på møtet var som følger:

Sakliste

29/13 Godkjenning av innkalling og sakliste
30/13 Orienteringssaker
31/13 Referatsaker
32/13 Kvote for kvotejakt på gaupe

Med hilsen

John Karlsen
leder for rovviltnemnda

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer.

Protokoll fra møte i rovviltnemnda for region 8 den 18.12.2013

Sted: Telefonmøte

Tid: 12.15–13.00 (én time møte og én time forberedelse)

Deltakere

Rovviltnemnda	Andre
John Karlsen (Leder)	Jørgen Remmen (FM i Finnmark, miljøvernadv.)
Odd Iver Sara	Andreas Røsæg (FM i Troms, miljøvernadv.)
Sigrund Hestdal	
Berit Oskal Eira	

Sakliste

29/13 Godkjenning av innkalling og sakliste	s. 1
30/13 Orienteringssaker	s. 1
31/13 Referatsaker	s. 1
32/13 Kvote for kvotejakt på gaupe	s. 2

29/13 Godkjenning av innkalling og sakliste

Vedtak:

Rovviltnemnda vedtar enstemmig innstilling til vedtak

Innstilling til vedtak:

Rovviltnemnda i region 8 godkjenner innkalling og sakliste til møtet den 18.12.2013

30/13 Orienteringssaker

- Nemnda orienterer om aktivitet siden forrige møte
- Kort orientering fra Fylkesmannen i Finnmark
- Kort orientering fra Fylkesmannen i Troms

31/13 Referatsaker (gjennomgang av disse ble utsatt til neste møte)

Type	Innhold	Avs/Mot	Dato
I	Avgjørelse av klage på kvote for betinget skadefellingstillatelse i region 8..	KLD	29.10.2013
I	Avgjørelse av klage på kvoter for betinget skadefelling av brunbjørn i reg..	KLD	23.10.2013
I	Avgjørelse av klage på vedtak om kvote for lisensfelling av brunbjørn i re..	KLD	11.10.2013
I	Behandling av søknader om erstatning for husdyr drept eller skadet av rov..	Miljødir.	9.12.2013
I	Bestandstilvekst og tap i svenske samebyer med sommerbeite i indre Troms	NINA	nov. 2013
I	Høring på forskrift om erstatning for tap og følgekostnader når husdyr blir..	Miljødir.	9.10.2013
I	Instruks om tidsfrister ved fastsettelse av kvoter for gaupejakt 2014	KLD	8.11.2013
I	Invitasjon til rovviltnemndene om møte med klima- og miljøvernministeren..	KLD	15.11.2013
U	Lederne av rovviltnemndene i region 1–8 ber om et møte med Landbruks- ..	RVN	18.10.2013
I	Norsk Sau og Geit krever flere og mer effektive skadefellingsuttak av rovvilt	NSG	2.8.2013
U	Ny forvaltningsplan om rovvilt i Troms og Finnmark, nytt rovviltprosjekt og..	FMFI	6.11.2013
I	Utkast til: Forskrift om erstatning for tap og følgekostnader når husdyr blir d..	Miljødir.	9.10.2013

32/13 Kvote for kvotejakt på gaupe i Finnmark, Troms og fastlandsdelen av Nordland sør til Rombaksbotn 2014

Behandling:

Rovviltnemnda i region 8 vedtar enstemmig innstilling til vedtak.

Innstilling til vedtak:

Gaupekvote i Finnmark

Det kan felles totalt åtte, 8 gauper i Finnmark fylke. Av disse åtte kan én, 1 gaupe felles i A-området. I det indre B-området, som grenser til A-området (B1), kan det maksimalt felles tre gauper, hvorav inntil én voksen tisper.

Gaupekvote i Troms og avtaleområdet i Nordland

Det kan felles totalt, fem, 5 gauper i Troms, som inkluderer samarbeidsområdet med Nordland, derav inntil tre voksne hunngauper. Inntil to av disse fem gaupene kan felles vest for E6 og sør for riksvei 851 som går fra E6 ved Brandhaug og til Sjøvegan, jakta her stoppes når én voksen hunngaue er felt. Inntil én av disse fem gaupene kan felles i A-området i Troms, eller i den delen av samarbeidsområdet med Nordland som er øst for E6. Det kan ikke felles mer enn totalt to gauper i kommunene Lavangen, Gratangen, Skånland eller i den delen av kommunene Tjeldsund, Evenes og Narvik som inngår i samarbeidsområdet med region 8, jakta her stoppes når én voksen hunngaue er felt. Minst to gauper av kvoten skal felles i kommunene Storffjord, Kåfford, Nordreisa og Kvænangen, dette betyr at jakta utenfor disse fire kommunene stoppes når det utenfor disse fire kommunene er felt tre gauper.

Politiske føringer og lovverk som ligger til grunn for sekretariatets saksfremlegg

- St. meld. nr. 15 (2003–2004) Rovvilt i norsk natur
- Innst. S. nr. 174 (2003–2004)
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) av 19.6.2009
- Lov om viltet (viltloven) av 29.5.1981
- Forskrift om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) av 18.3.2005
- Forvaltningsplan for rovvilt i region 8, vedtatt 10.10.2013
- Forvaltningsplan for gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn i region 7 – Nordland, vedtatt mars 2011
- Representantforslag 163 S (2010–2011), og Stortingets behandling 17. juni 2011

Jfr. Rovviltforskriftens § 16 skal felling eller forsøk på felling meldes inn uten opphold til Fylkesmannen og Statens naturoppsyn. Dette for å sikre at meldinger om felte dyr trekkes fra kvote umiddelbart, og for å gi mulighet til å gjennomføre skuddplassundersøkelse, som ledd i oppsynet med jaktutøvelsen i regionen.

Saksfremlegg

Rovviltnemnda i region 8 skal fatte vedtak om kvote for kvotejakt på gaupe i Finnmark, Troms og fastlandsdelen av Nordland sør til Rombaksbotn. Sekretariatet ved fylkesmennene i Troms og Finnmark legger her frem saksfremlegg med en faglig tilrådning til kvote.

Internasjonale avtaler og rammer

Norge har internasjonalt forpliktet seg til å ta vare på bjørn, gaupe, jerv, ulv og kongeørn gjennom Bernkonvensjonen som av Norge ble ratifisert i 1986. Konvensjonen inneholder krav til bevaring av flora og fauna i deres naturlige leveområder.

Sammen med 191 andre land og EU har Norge signert konvensjonen om biologisk mangfold. Konvensjonen trådte i kraft i 1993. Land som har underskrevet avtalen er forpliktet til å lage nasjonale strategier og handlingsplaner for å bevare det biologiske mangfoldet. Landene skal blant annet bevare truede arter og fremme samarbeid med andre land om biomangfold. De rovviltartene som finnes i Norge er i større og mindre grad felles bestander med våre naboland Sverige, Finland og Russland. Disse lands respektive forvaltningsregimer har stor betydning for den norske rovviltforvaltningen.

Norge har også tilsluttet seg andre avtaler som kan ha betydning for forvaltningen av rovvilt. Spesielt kan Europarådets dyreholdskonvensjon og FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter artikkel 27 samt ILO-konvensjonen nr.169 om urfolks rettigheter nevnes.

Rammene for norsk rovviltforvaltning er gitt i norsk miljøvernlovgivning og i de internasjonale avtaler Norge har sluttet seg til.

Nasjonale rammer

Den 16. juni 2011 ble rovviltforliket i Stortinget inngått med enighet i alle partier. Forliket tar for seg forvaltningen av gaupe, jerv, ulv og bjørn. Forliket sier også noe om videre forvaltning av kongeørn.

Forliket sier at den norske rovviltforvaltningen skal skje innenfor rammen av bestemmelsene i naturmangfoldloven og Stortingets behandling av denne, Bernkonvensjonen og den todelte målsettingen etter rovviltforliket av 2004, og den videre oppfølging av dette.

Rovviltforliket av 2004 hadde sitt fundament i Stortingsmelding nr. 15 (2002–2003), rovvilt i norsk natur, og Stortingets behandling av denne gjennom innstilling S. nr. 174. Føringene i disse to dokumentene er fulgt opp i rovviltforskriften som igjen er hjemlet i naturmangfoldloven og i viltloven. Naturmangfoldloven – som er Norges første lov om vern og bærekraftig bruk av naturen, både i og utenfor vernede områder, er ett av en rekke tiltak som følger opp den globale konvensjonen om biologisk mangfold. Velferden til viktige byttedyr for rovviltet, som tamrein og sau, er regulert gjennom lov av 19.6.2009 om dyrevelferd med tilhørende forskrifter.

Det går frem av rovviltforliket 2011 at det skal legges vekt på regional forvaltning, med mål om at den regionale myndigheten i rovviltforvaltningen skal styrkes. Det skal utvises respekt for eiendomsretten samt enkeltmenneskers og lokalsamfunns livskvalitet. Forvaltningen skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap.

Den todelte målsettingen sier at Norge skal ha en forvaltning som totalt sett bidrar til å dempe konfliktene og motvirke utrygghet, og samtidig ha en politikk som sikrer overlevelsen til alle de store rovviltartene i norsk natur. Denne todelte målsettingen støtter seg til formålsparagrafene i viltloven, naturmangfoldloven og rovviltforskriften:

Viltloven § 1 (lovens formål)

Viltet og viltets leveområder skal forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares.

Innenfor denne ramme kan viltproduksjonen høstes til gode for landbruksnæring og friluftsliv.

Naturmangfoldloven § 1 (lovens formål)

Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

Rovviltforskriften § 1 Formål

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Forskriften skal sikre en forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.

Bestandsmål, rovviltnemndas myndighet og bakgrunnen for kvote – kvotejakt på gaupe
Rovviltnemnda har myndighet til å fastsette kvote for kvotejakt på gaupe når bestanden ligger over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for gaupe i regionen, jf. §§ 7 og 11 i forskrift av 18.3.2005 om forvaltning av rovvilt. Bestandsmålene er jf. forskriften også fordelt mellom fylkene i regionen. Bestandsmålsetning for region 8, er ti ynglinger av gaupe, hvorav fire ynglinger skal være lokalisert i Finnmark og seks ynglinger lokalisert i Troms. Bestandsmåloppnåelsen baseres på gjennomsnittet av dokumenterte data om ynglinger de tre siste årene fra Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt. De tre siste årene er det registrert 11,5, 13 og 10 familiegrupper i region 8. Det gir et snitt på 11,5 familiegrupper (Tabell 1). Rovviltnemnda har dermed myndighet til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe jf. rovviltforskriften.

Tabell 1. Antall familiegrupper av gaupe før jakt fordelt på fylker og A- og B-områder i forvaltningsregion 8 i årene 2010–2013, samt gjennomsnittet for årene 2010–2013. Fordeling mellom områder er basert på hvor familiegruppera er registrert. Registreringsperioden varer fra 1. oktober til ut februar i registreringsåret. Forvaltningsmålet i region 8 er ti årlige ynglinger, fire i Finnmark og seks i Troms

År	2010			2011			2012			2013			Snitt 2011–2013
	A	B	Total	A	B	Total	A	B	Total	A	B	Total	
Finnmark	3	3	6	3	3 ¹	6	4	3	7	4	3	7	6,66
Troms	9	0	9	5	0,5	5,5	4	2	6	3	0	3	4,83
Region 8	12	3	15	8	3,5	11,5²	8	5	13³	7	3	10	11,50

¹En av ynglingene deles med Finland, men telles her som en yngling.

²Region 8 deler en yngling med region 7, denne er delt mellom regionene. Region 8 deler også en yngling med Sverige og en yngling med Finland. Disse ynglingene deles ikke opp, men telles altså som én hver.

³Region 8 deler to ynglinger av gaupe med region 7. Region 8 deler én yngling med Sverige og én yngling med Russland. Disse ynglingene deles ikke opp, men teller altså som én hver.

Kvoten for gaupe omfatter Nordland sør til Rombaken

I Forvaltningsregion 7, Nordland, er det mål om 10 årlige ynglinger av gaupe. Her er det de tre siste årene registrert 8,5, 8 og 10 familiegrupper, gjennomsnittet over de siste tre år er 8,8 registrerte ynglinger. Fylkesgrensa mellom Nordland og Troms er ingen naturlig barriere for

gaupe. I 2011 delte Nordland og Troms én yngling, i 2012 var to ynglinger delt mellom regionene. Rombaken er en mer naturlig grense, derfor har rovviltnemnda i region 7 og rovviltnemnda i region 8 inngått en samarbeidsavtale blant annet om kvotejakt på gaupe:

Samarbeidsavtale mellom rovviltnemndene i region 7 og 8

Rovviltnemnda i region 7 og rovviltnemnda i region 8 har inngått følgende avtale om kvotejakt på gaupe, lisensfelling av jerv, samt kvoter for betingede skadefellinger av jerv, gaupe, bjørn og ulv:

1. Ved fastsetting av:

- kvote for jakt på gaupe,
- kvote for lisensfelling av jerv,
- kvoter for betingede skadefellinger av jerv, gaupe, bjørn og ulv

i grenseområdene mellom Nordland og Troms, skal følgende område i Nordland omfattes av kvotevedtak for Troms:

Fastlandsdelen av Tjeldsund kommune, hele Evenes kommune og den delen av Narvik kommune som ligger nord for Rombaken (fra Rombaksbotn går grensa for området i Norddalen opp til Ofotbanen og langs Ofotbanen til svenskegrensa).

2. Kvotevedtak i dette området fastsettes av rovviltnemnda i Troms, som en del av fellingsområdene på Troms-sida av grenseområdet.
3. Sekretariatet for rovviltnemnda i region 8 skal ved utarbeidelse av saksframlegg for fastsetting av kvoter, legge vekt på:
 - bestandssituasjonen for de aktuelle artene i området,
 - fastsatt bestandsmål for de aktuelle artene i Nordland,
 - føringer i gjeldende forvaltningsplan for rovvilt i Nordland
 - tapssituasjonen for sau og rein i området
4. Rovviltnemnda i region 7 skal gis anledning å komme med merknader til saken før det fattes vedtak om slike kvoter.
5. Kvotejakt og lisensfelling i dette området administreres av Fylkesmannen i Troms. Søknader om skadefelling av jerv, gaupe, ulv og bjørn i dette området skal behandles av Fylkesmannen i Troms i nært samarbeid med Fylkesmannen i Nordland.
6. I de tilfeller der Direktoratet for naturforvaltning har myndigheten til å fastsette slike kvoter i en eller begge rovviltregionene, oppfordres det til at DN fatter vedtak i samsvar med denne avtalen. Det legges til grunn at rovviltnemnda i region 8 kan fatte vedtak om kvoter i det aktuelle området i Nordland også i tilfeller hvor myndigheten til å fastsette slike kvoter i region 7 er tillagt DN.
7. Denne avtalen gjelder for perioden 6.9.2012–1.6.2015. Ved avtalens utløp skal det vurderes evt. videreføring av tilsvarende samarbeid. Avtalen kan oppheves umiddelbart dersom en av nemndene ønsker dette.

Forvaltningsområdet nord i Nordland

Ikke hele forvaltningsområdet for «nord-fylket», som har mål om ynglinger, er forvaltningsområde for gaupe. Prioriterte kalvingsområder for rein og beiteområder for sau er unntatt. Området Store Haugfjell (Figur 1) er det eneste området i Nordland, administrert av rovviltneimnda i region 8 som er forvaltningsområde for gaupe, dette området er likevel del av fellingsområdet «nordfylket», som skal legges til grunn ved målstyring av uttak i samsvar med kriteriene for kvotejakt på gaupe. Nordfylket har mål om tre årlige ynglinger av gaupe, i registreringssesongen 2012/2013 ble det registrert én yngling i nordfylket. Det var en lav registrert bestand av gaupe i nordre Nordland og søndre Troms ved registreringssesongen 2012/2013. De siste år har det vært betydelig uttak av gaupe her, og det har vært små dokumenterte tap til gaupe i dette området siste år. Med bakgrunn i overnevnte vil sekretariatet tilrå rovviltneimnda i region 8 å la kvoten nord for Rombaken og øst for E6 tilhøre A-området, mens kvote vest for E6 fra Bjerkvik tilhører B-området.

Figur 1. Skravur viser forvaltningsområdet for gaupe. Hele området i Nordland som er administrert av region 8 og ligger øst for E6 inngår i fellingszone A. Fellingssone B i den delen av Nordland som administreres av region 8, er øst for Bjerkvik og E6

Hensikten med å iverksette kvotejakt, er å begrense veksten og/eller utbredelsen av gaupebestanden, for slik å begrense skadene gaupe påfører bufe- og tamrein. For at den skadereduserende effekten skal være størst mulig er det viktig at kvotejakten i sterk grad styres mot områder med skade på sau og rein.

Gaupe – overvåking og bestandssituasjon

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Utgangspunktet for beslutninger som kan påvirke naturmangfoldet er at kunnskapsgrunnlaget skal være best mulig jf. naturmangfoldloven § 8. Gaupebestanden i Norge blir hovedsakelig overvåket ved årlig å registrere antall familiegrupper, som er mordyr fulgt av årsunger. De fleste registreringer skjer på sporsno. Registreringsperioden varer fra 1. oktober og ut februar. Årsaken til at registreringene ikke varer lenger, er at voksne dyr går sammen i paringstiden i mars, og derfor feilaktig kan bli vurdert å være familiegrupper. For dokumentasjon av familiegrupper må observasjoner av dyr, spor eller sportegn meldes til SNO, som da sender rovviltpersonell ut i felt. Innen region 8 gis det 15 000 kroner (skattepliktig) i dusør for meldinger om funn av nye familiegrupper som dokumenteres av SNO.

Det benyttes avstandsregler for å skille registreringer av ulike familiegrupper fra hverandre. De siste årene har det Skandinaviske gaupeprosjektet (Scandlynx) samlet inn nye data på forflytning hos gauper. Basert på denne nye kunnskapen er det foretatt en revidering av de gjeldende avstandsreglene. Lengden på avstandsreglene varierer med antall døgn mellom observasjonene, og det skilles mellom dynamiske og en statisk avstandsregel. De dynamiske avstandsreglene tar utgangspunkt i maksimal luftlinje avstand som hunngauper forflytter seg fra en dag til påfølgende dager. Den statiske avstandsregelen gjelder når det er mer enn ti dager mellom observasjonene, og vil i praksis være ytterpunktene i et hjemmeområde for en hunngaue med unger.

Ut fra alle bekreftede observasjoner, både dokumenterte og antatt sikre, beregner Rovdata hvor mange familiegrupper som minimum lever i Norge det enkelte år. I 2013 fant de at det var 10 familiegrupper i region 8, sju (fem med ny metodikk) i Finnmark og tre i Troms, i region 7 var det 10 registrerte familiegrupper. Over årene 2011–2013 var det gjennomsnittlig 11,5 registrerte familiegrupper i region 8, dette mot 11,8 i 2009–2011.

I Norge ble gaupebestanden før reproduksjonssesong og før kvotejakta 2013 beregnet til å være mellom 320 og 349 dyr (NINA rapport 859). Scandlynx-forskere har utviklet en modell for å beregne gaupebestandens utvikling over tid. Modellen blir beskrevet i NINA rapport 774. Ny metodikk for denne modellen blir beskrevet i NINA rapport 960. På grunn av innføring av ny metodikk i modellen har ikke NINA estimert bestanden før kvotejakt 2014. På bakgrunn av informasjon som var tilgjengelig i etterkant av kvotejakta i 2012 beregnet modellen at vi i region 8 ville ha 12,9 (mellom 8,2 og 19,0) familiegrupper før kvotejakt i 2013. Sannsynligheten for at region 8 i 2013 skulle ligge under bestandsmålet var på 23 prosent. Estimert antall voksne hunndyr som kan høstes per familiegruppe for at bestanden skal holdes stabil er 0,43 (NINA rapport 774).

Andrén m.fl. (2002) har vist at antall gaupeindivider i bestanden, med en viss usikkerhetsfaktor, kan regnes ut fra antall familiegrupper i februar. Studiet tok for seg tre ulike områder i Skandinavia (Tabell 2). Og kom frem til at antall individer per familiegruppe varierte med byttedyrtetthet. Ut fra resultatene i disse tre studiene har "Rovdata" i "NINA rapport 724" delt Norge inn i tre byttedyrkategorier: "høy tetthet" fra Bergslagen, "lav tetthet" fra Hedmark og "Tamrein" fra Sarek. Når Rovdata beregner hvor mange gauper som finnes i Norge, ganger de antall registrerte familiegrupper med forhåndstallene for antall individer per familiegruppe, avhengig av hvor i Norge gaupefamilien er registrert. Videre ligger det en viss usikkerhet i beregningen av hvilke registreringer som dreier seg om samme familiegruppe. Også her benytter Rovdata ulike avstandsregler, som avhenger av hvilken byttedyrkategori området hvor registreringen er gjort sokner til. I region 8 brukes forhåndstallet 6,14 for antall individer per familiegruppe.

Tabell 2. Andrén m.fl. (2002) kom frem til disse forhåndstallene, med vist usikkerhet, for antall gauper i bestanden beregnet ut fra antall familiegrupper i februar. I region 8 brukes forhåndstallet 6,14 for antall individer per familiegruppe

Område	Byttedyrkategori	Antall individer per familiegruppe	Usikkerhet
Sarek	tamrein	6,14	± 0,44
Hedemark	lav tetthet	6,24	± 0,73
Bergslagen	høy tetthet	5,48	± 0,40
Gjennomsnitt	–	5,95	± 0,64

Det er en usikkerhet knyttet til neste års registrering av gaupe, dersom et gitt antall gauper tas ut av bestanden. Denne usikkerheten vurderer sekretariatet at i første rekke ligger i årlige variasjoner i ynglesuksess hos gaupe, og ikke i så stor grad i dataene som på nåværende tidspunkt danner beslutningsgrunnlaget.

Gjennom en sammenstilling av forskning på gaupas bestandsdynamikk i Skandinavia over en periode på ti år (NINA rapport 59), Utredninger i forbindelse med ny rovviltmelding, Gaupe – Bestandsdynamikk, bestandsutvikling og høstingsstrategier, Andersen et al. 2003) er det for alle gaupebestander som helhet beregnet et årlig vekstpotensial på omtrent 20 prosent, men med en betydelig grad av variasjon mellom år, og en betydelig individuell variasjon i rekruttering av avkom. Videre viser en teoretisk beregning at en avskyting på 16,7 prosent av estimert bestand før jakt opprettholder en stabil bestand, når det tas hensyn til dødeligheten av voksne hunngauper i perioden februar til mai. Dette forutsetter lik inn- og utvandring og at uttaket av voksne hunngauper ikke er for høyt. Foreløpige beregninger fra Scandlynxprosjektet viser at en vil kunne få en stabil bestand om det høstes 0,4 voksne hunngauper per familiegruppe (Powerpointpresentasjon av John Odden, NINA, 30.05,2012, Høsting av gaupe, Om overvåking, nye prognoser og bærekraftig høsting).

På bakgrunn av overnevnte, samt vurderingene av tapssituasjonen i dette saksframlegget, vurderer sekretariatet at kunnskapsgrunnlaget er godt.

Sekretariatet vurderer beslutningsgrunnlaget som tilstrekkelig, føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 blir dermed ikke tillagt vekt.

Naturmangfoldloven § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning sier at «en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Over er det vist at det finnes vesentlig kunnskap om gaupebestandens respons på jakttrykk, og om overlevelse og reproduksjon hos gaupe. Vi har også mye kunnskap om gaupas predasjonstakt på ulike byttedyr og på samspillet mellom gaupe og jerv. Mye av dette er samlet i NINA rapport 842, Framdriftsrapport for Scandlynx Norge 2011. Sekretariatet legger til grunn at bestandsmålet for gaupe skal nås og opprettholdes innenfor A-området for gaupe, sekretariatet har vurdert at foreslått kvote for kvotejakt på gaupe i region 8 ikke er til hinder for dette, og at kvoten dermed heller ikke er i strid med prinsippet i naturmangfoldloven § 10.

Naturmangfoldloven § 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver sier at «tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter». Rovviltnemnda skal forholde seg til bestandsmålet som er et kompromiss mellom beitenæring og rovvilt, fastsatt i rovviltforskriften § 4. Rovviltnemnda skal sikre en bærekraftig forvaltning av rovvilt samtidig som hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser ivaretas, blant annet slik at en i størst mulig grad kan fortsette med beitedyr i utmark. Kvotejakt påvirker gaupebestanden, det dreier seg likevel om regional gaupeforvaltning innen nasjonale rammer som igjen er bygd på internasjonale avtaler, dette mener sekretariatet gjør at et kostnadsspørsmål ved evt. miljøforringelse ikke blir relevant i denne sammenheng.

Naturmangfoldloven § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder sier at «for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold gir de beste samfunnsmessige resultater». Innenfor fastsatte rammer jf. den todelte målsettingen om rovvilt og beitedyr har rovviltneemnda gitt klare føringer for en tydelig arealdifferensiert forvaltning. Kvotejakt gir forutsigbarhet og det er etter sekretariatets vurdering langt mer samfunnsøkonomisk enn skadefelling.

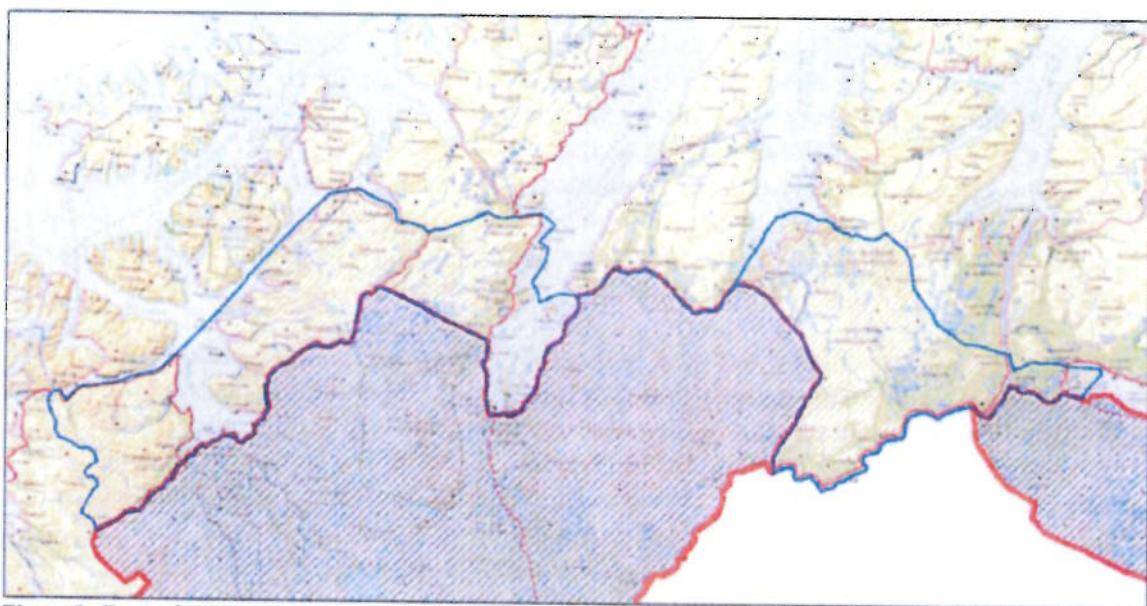
Kvotejakt på gaupe er ordinær jakt med hjemmel i viltloven § 9 i den forstand at jakten utøves på en art som oppfyller høstingskriteriene som er fastslått i naturmangfoldloven § 16. Høsting (jakt) kan bare tillates når arten produserer et høstingsverdig overskudd. I tillegg skal det blant annet legges vekt på skade som arten gjør. Der rein og gaupe i region 8 er til samme tid, er det å forvente at rein er det viktigste byttedyret til gaupe (*Mattisson, J., et al. Factors affecting Eurasian lynx kill rates on semi-domestic reindeer in northern Scandinavia: Can ecological research contribute to the development of a fair compensation system? Biol. Conserv. (2011), doi:10.1016/j.biocon.2011.09.004*).

Finnmark – beregning av jaktkvote

I 2013 er det registrert fem familiegrupper av gaupe i Finnmark med de nye avstandsreglene, og syv familiegrupper av gaupe i Finnmark med de gamle avstandsreglene. Dette er henholdsvis en og tre ynglinger over bestandsmålet på fire familiegrupper i Finnmark. Om man legger til grunn antall ynglinger siste tre år er gjennomsnittet seks ynglinger i Finnmark. Bestanden er i vekst, i stadig nye områder meldes det om gaupeaktivitet. Ved fastsetting av kvote bør man også vurdere de tre siste år, da bestandsmål også er relatert til gjennomsnitt over tre år. Usikre observasjoner av familiegrupper, og områder med enkelt dyr bør også illegges en viss vekt ved fastsettelse av kvote.

Forvaltningsområde A- og B- i Finnmark er betydelig forskjøvet siden foregående jaktperiode, dette i forbindelse med revidering av forvaltningsplan vedtatt 10. oktober 2013. Tre av fem familiegrupper ligger utenfor den nye A-sonen som ble vedtatt 10. oktober 2013. Selv om regionen har oppnådd bestandsmålet for fire familiegrupper i Finnmark i 2013, er det bare to familiegrupper som befinner seg innenfor den nye forvaltningssonen for gaupe. Vi anbefaler rovviltneemnda å være bevisst på dette ved kvotefastsettelse i B-området.

Av denne grunn anbefales også en sonert jakt, som ledd i en målstyrt differensiert forvaltning områdevis (Figur 2). Grunneierforholdene er enkle i Finnmark med Finnmarkseiendommen som grunneier for ca. 95 % av Finnmarks jaktmarker.

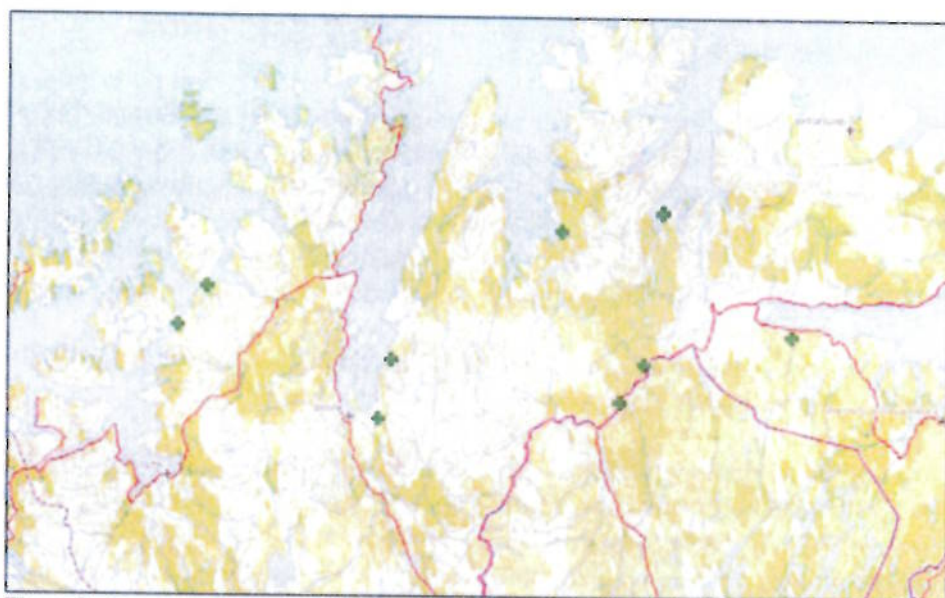
Figur 2. Foreslått sonering i B-området, blå linje (B1). Det foreslås en begrensning av kvote i områder som grenser til A-området, med tispekvote. I øvrig B-området (utenfor den blå linjen, B2) settes ingen tispekvote. Dette for å styre jakttrykket ut mot kysten, samt prøve å få til bestandsmålet i forvaltningsområde A

A-området i Finnmark

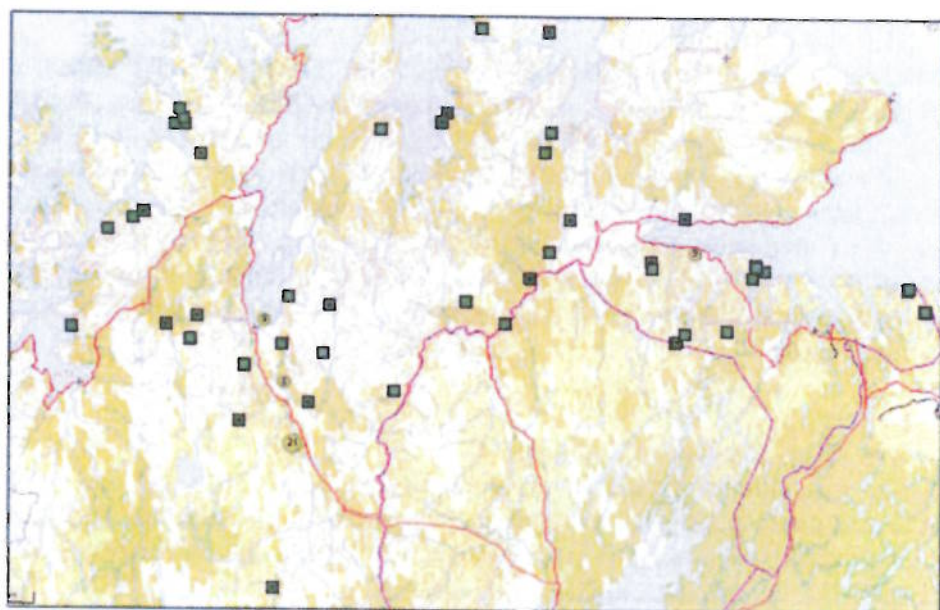
Bestandsmålet skal nås og opprettholdes innen A-området, i 2013 ble det som beskrevet registrert to familiegrupper innen det nye A-området i Finnmark. Fylkesmannen har erfart at det i B-området er problematisk å få tilstrekkelig uttak til å holde bestanden på bestandsmålet. I B-området er det ikke ønskelig med gaupe. Problemer med tilstrekkelig uttak i B-området i Finnmark er at man ikke har lyktes å øke kompetanse og oppslutning i jakta i gaupas hele utbredelsesområde i Finnmark. Store deler av fylket er grisgrendt med lite bosetting, fjellområdene ytterst på halvøyene på kysten er værutsatt med vind og vanskelige sporforhold for registreringsmannskapene. Mange områder har lite allmenn ferdsel og vi kan ikke forvente at alle familiegrupper blir observert. Dette gjør gaupa vanskelig å overvåke på ytterste kyst.

Lite lys i starten av jakta og varierende vær og sporforhold gjør at det er et begrenset antall jakthelger i løpet av perioden per område. De fleste gauper felles i tilknytning til fritid i helga. Gaupa er utbredt stort sett i hele fylket på alle halvøyer, med tilgang på rein, stort sett i hele Finnmark hele året. Til tross for sesongmessig forflytning av rein fra sommer til vinterbeite har de fleste reinbeitedistrikter restflokker av rein stående på sommerbeite, som gjør næringsforholdene for gaupe gode i hele fylket. Potensialet for etablering av en vidt utbredt og stor totalbestand er derfor til stede. Det faktum at gaupa har tilgang på rein hele året, og god tilgang på mat tilsier at vekstpotensialet i bestanden kan anslås å være høyt.

I jaktseasonen 2013 var kvoten i A-området tre dyr, derav maksimalt én voksen tispe. I B-området var kvoten 12 gauper uten hunndyrkvote. I 2013 har det vært en avgang på 12 gauper, hvorav 3 gauper innenfor det gamle A-området (Figur 3). Med det nye forvaltningsområdet ligger fem av de avgåtte innenfor A-området, hvorav en familiegruppe. Sekretariatet anbefaler at for å kunne regulere gaupebestanden rundt bestandsmålet er det riktig å åpne for uttak i hele A-området også i 2014. Sekretariatet legger her til grunn siste års skadebilde på sau og rein (Figur 4) i anbefalingen av kvoter til rovviltneemnda.

Figur 3. Avgang av gaupe i Finnmark (1.1.2013 – 1.12.2013). tre steder er det to kryss som ligger over hverandre, de vises her som ett kryss. Kilde: www.rovbase.no

Figur 4. Dokumentert/antatte gaupeskader på rein i Finnmark 1.1.2013–1.12.2013. Kilde: www.rovbase.no

Sekretariatets anbefaling av kvote i Finnmark

Fem familiegrupper for jakt 2013 (basert på nye registreringsregler) tilsvarer en totalbestand på $5 \times 6,14 = 30,7$ gauper, mens fire familiegrupper på bestandsmålet tilsvarer $4 \times 6,14 = 24,56$ gauper. Etter jakten var bestanden på $30,7 - 12 = 18,7$ gauper. Estimert tilvekst etter jakt har vært på $(18,7 \times 0,167) = 3,12$ gauper. Totalbestanden tilsvarer da $18,7 + 3,12$ gauper = 21,82 gauper. Dette er $21,82 - 24,56 = 2,74$ under bestandsmålet etter endt uttak 2014. For å kompensere for tilveksten til registreringssesongen 2014/2015 setter en opp følgende regnestykke:

$21,82 - (24,56/1,167) = 0,77$. Altså er det å forvente at bestanden ved neste registrering ligger på bestandsmålet om det ikke tas ut gaupe i 2014.

Syv familiegrupper før jakt 2013 (basert på gammel metode) tilsvarer en totalbestand på $7 \times 6,14 = 42,98$ gauper, mens fire familiegrupper på bestandsmålet tilsvarer $4 \times 6,14 = 24,56$ gauper. Etter jakten var bestanden på $42,98 - 12 = 30,98$ gauper. Estimert tilvekst etter jakt har vært på $(30,98 \times 0,167) = 5,17$ gauper. Totalbestanden tilsvarer da $30,98 + 5,17 = 36,15$ gauper. Dette er $36,15 - 24,56 = 11,57$ gauper over bestandsmålet før tilvekst 2014. For å kompensere for tilvekst til registreringssesongen 2014/2015 setter en opp følgende regnestykke:

$30,98 - (24,56/1,167) = 9,9$. Altså er det å forvente at bestanden ved registrering 2014/2015 ligger på bestandsmålet om det i jakta 2014 tas ut 10 gauper.

Alternativt ved vektlegging av gjennomsnittlig bestandstall de tre foregående år i 2011 – 2013 på 6, 7 og 5 ynglinger blir gjennomsnittet = 6 familiegrupper $\times 6,14 = 36,84 - 12 = 24,84$. Med tilvekst på $24,84 \times 0,167 = 4,15$ gauper. Totalbestanden tilsvarer da $24,84 + 4,15 = 29$ gauper. Dette tilsier en bestand på $29 - 24,56 = 4,44$ gauper mer enn bestandsmålet før tilvekst 2014. For å kompensere for tilveksten til registreringssesongen 2014/2015 setter en opp følgende regnestykke:

$29 - (24,56/1,167) = 7,9$. Altså er det å forvente at bestanden ved registrering 2014/2015 ligger på bestandsmålet om det i jakta 2014 tas ut 8 gauper.

Anbefalt totalkvote basert på registrert bestand i 2013 eller bestandsestimat basert på gjennomsnittlig ynglinger i 2011, 2012, 2013, fratrasket avgang ved jakt, og tilvekst etter jakt tilsier en kvote på noe mellom ingen og ti gauper. Legger vi til grunn forskning om at gaupebestanden i Finnmark (Scandlynx- prosjektet) sannsynligvis har en høyere andel hunndyr som ikke yngler det enkelte år, og flere usikre ubekreftede observasjoner av enkelt dyr av gaupe samt innmeldte observasjoner av familiegrupper, som ikke har latt seg dokumentere. Og videre at tilgangen på rein er svært god over store deler av Finnmark, noe som kan indikere en høyere tilvekst enn det vi her har regnet ut fra, så anbefaler sekretariatet en kvote på totalt åtte gauper.

A-området i Finnmark

Det anbefales en kvote på en, 1, gaupe i A-området.

Her er det vektlagt at forvaltningsområdet har en grensebestand til hele B-området, samt at bestandsmålet om fire familiegrupper ikke er oppnådd i det nye forvaltningsområde for gaupe. Skadebildet siste år i forvaltningsområdet er også vektlagt, noe som tilsier at det bør åpnes for en begrenset jakt også i år i forvaltningsområde for gaupe.

B-området i Finnmark

Her anbefales en kvote på syv, 7, gauper, dersom det ikke skytes gaupe i A-området kan det tas ut 8 gauper i B-området. Registrerte familiegrupper og siste års skadebilde er vektlagt. Innad i B-området anbefales en begrensning av kvote i områder som grenser til A-området på 3 gauper hvorav inntil én voksen tisper (B1). I øvrig B-område (B2) settes ingen tisperkvote.

Etter en helhetsvurdering har sekretariatet kommet til å tilrå følgende gaupekvote: Det kan felles totalt åtte, 8 gauper i Finnmark fylke. Av disse åtte kan én, 1 gaupe felles i A-området. I det indre B-området, som grenser til A-området (B1), kan det maksimalt felles tre gauper, hvorav inntil én voksen tisper.

Troms og nordre del av Nordland – beregning av jaktkvote

I området i Nordland som omfattes av kvotevedtak for Troms ble det i beitesesongen for sau 2013 ikke funnet kadaver av sau som var dokumentert drept av gaupe. Ut fra rovbasen kan en se at det gjennom siste år har vært forholdsvis få dokumenterte tap av rein og sau til gaupe i nordlige del av Nordland og sørlige del av Troms, med unntak av Gielas reinbeitedistrikt som har hatt betydelige tap til gaupe i grenseområdene mot Sverige, og inn på svensk side. I kommunene Evenes, Narvik og Tjeldsund ble det i 2012 erstattet 69 sau og lam som tapt til gaupe, i 2013 var erstatningen for tap til gaupe i disse tre kommunene nede på 26 sau og lam, alle disse i Evenes.

Lainiovuoma sameby har hatt spesielt høye tap til gaupe i Dividalen. Inne ved Lainavatn i Bardu har det vært dokumentert noe tap av rein til gaupe. I Mauken og Andsfjellet i Målselv har det vært dokumentert betydelige tap av rein til gaupe det siste året. I Helligskogen, Storfjord er det i 2013 dokumentert svært høye tap av rein til gaupe. Betydelig tap er dokumentert i Nordreisa og i Kvænangen. Siden 1.1.2013 er det i Troms dokumentert/antatt etter undersøkelse fra Statens naturoppsyn at 163 rein er drept av gaupe. Når det gjelder dokumentert tap av sau til gaupe i Troms beitesesongen 2013 er det i det aller vesentligste nord for Oteren i Storfjord det er påvist tap. 23 sau er antatt/dokumentert drept av gaupe i Troms beitesesongen 2013 (rovbaser per 13.12.2013).

Gjennomsnittlig har det i Troms vært 4,83 familiegrupper de siste tre år, dette tilsvarer en totalbestand på $4,83 \times 6,14 = 29,66$ gauper. Etter jakt i 2013 skulle da bestanden være på $29,66 - 4 = 25,66$ gauper. Dersom en forventer en tilvekst på 16,7 % blir estimert tilvekst $(25,66 \times 0,167) = 4,29$ gauper. Dette tilsier at bestanden før jakt 2013 er $25,66 + 4,29 = 29,95$ gauper.

Dersom vi forutsetter at bestanden i 2014 i Troms er 4,83 familiegrupper, at det er 6,14 gauper per yngling (Nina rapport 724), bestandsmålet i Troms tilsvarer 36,8 gauper, og at tilveksten etter jakt er 16,7 % (NINA rapport 59) skal det for å oppnå seks familiegrupper ved telling i 2014/2015 tas ut/tilføres:

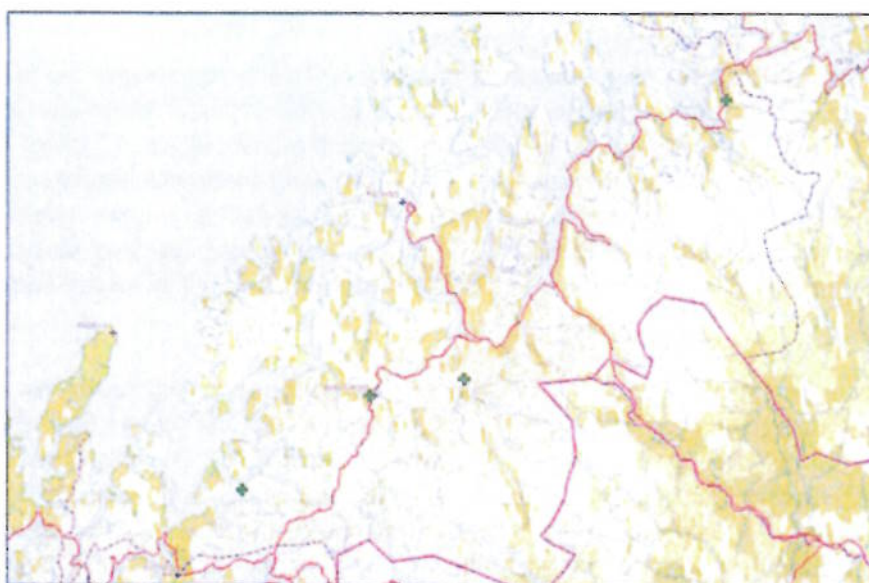
$$29,95 - (36,8/1,167) = - 1,58 \text{ gauper.}$$

Innenfor den delen av Nordland som administreres av region 8 har det de tre siste årene vært 2,5 ynglinger (tre av disse er delt med region 8), dette gir et snitt på 0,83 ynglinger per år i forvaltningsområdet nordlige Nordland, noe som er et høyt tall basert på det begrensede forvaltningsområdet for gaupe i denne delen (Figur 1).

De fire gaupene som i 2013 ble tatt ut i Troms var alle hanngauper (Figur 5), av de ti gaupene som ble tatt ut i 2012 var det tre hunngauper. Dette sammen med et bunnår for smågnagere i 2012 taler for at det sommeren 2012 var en betydelig andel av hunnene som avstod fra å yngle, eller ikke fikk fram unger i 2012, noe som ville påvirke registreringen 2012/2013. Sekretariatet forventer at antall ynglinger i Troms kommer til å ligge rundt bestandsmålet i registreringssesongen 2013/2014. Gitt at bestanden ligger på bestandsmålet før jakt i 2014 kan det tas ut:

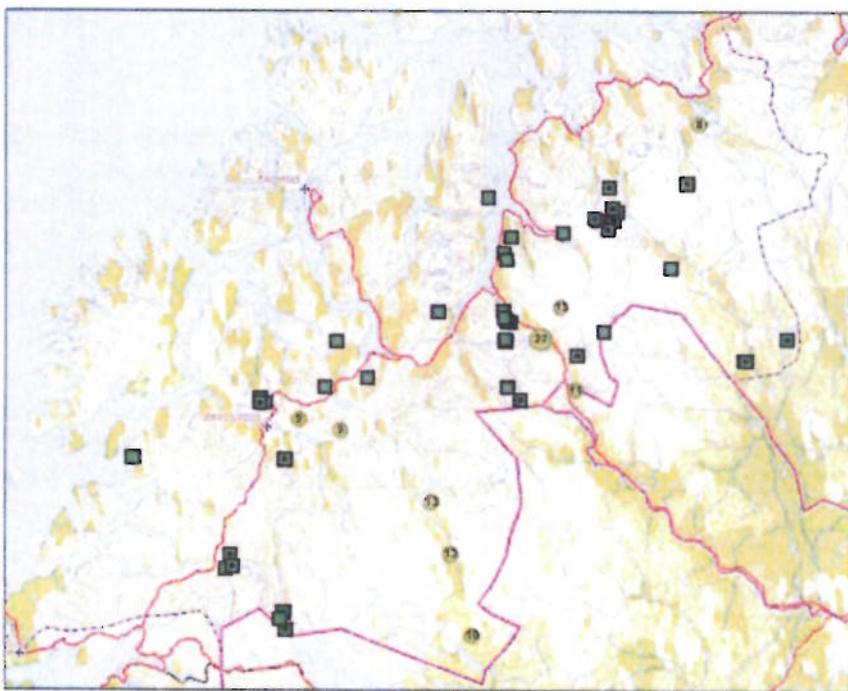
$$36,8 - (36,8/1,167) = 5,27 \text{ gauper i Troms.}$$

I tillegg kan det teoretisk tas ut noe gaupe i Nordland, det blir imidlertid svært teoretisk å skulle regne på bestandsmål for noen få kvadratkilometer med gaupeprioritert område (Bjørnefjell).

Figur 5. Avgang av gaupe i Troms i 2013 (1.1.13 – 1.12.13) I samme periode er det tatt ut én hunngaue ved Evenes, og det er tatt ut to hunngauper og én hanngaue på Tjeldøya Kilde: www.rovbase.no

Sekretariatet har tillagt usikkerheten ved hvorvidt bestandsmålet i Troms vil nås i registreringssesongen 2013/2014 vekt. Sekretariatet har også tillagt vekt at det dokumenterte tapet til gaupe, spesielt av rein (Figur 6), men i nord også betydelig tap av sau, i 2013 har vært høyt. Sekretariatet har med kvoten satt strenge begrensninger i uttak der tapet har vært lite, og i A-området for gaupe. Sekretariatet ønsker å styre en stor del av uttaket til nord i Troms, hvor kystområder som tidligere var A-områder, med revidert forvaltningsplan er gjort til B-områder.

Figur 6. Dokumenterte/antatte gaupeskader på rein i Troms 1.1.2013–13.12.2013. Innen forvaltningsområdet i Nordland er det tre gaupedrepte rein ved Evenes og én gaupedrept rein ved Bjørnefjell som ikke går frem av dette kartet. Kilde: www.rovbase.no

Sekretariatets anbefaling av kvote i Troms og avtaleområdet i Nordland

Kvote på fem – 5 – gauper i Troms, som inkluderer samarbeidsområdet med Nordland, derav inntil tre voksne hunngauper. Inntil to av disse fem gaupene kan felles vest for E6 og sør for riksvei 851 som går fra E6 ved Brandhaug og til Sjøvegan, jakta her stoppes når én voksen hunngaupe er felt. Inntil én av disse fem gaupene kan felles i A-området i Troms, eller i den delen av samarbeidsområdet med Nordland som er øst for E6. Det kan ikke felles mer enn totalt to gauper i kommunene Lavangen, Gratangen, Skånland eller i den delen av kommunene Tjeldsund, Evenes og Narvik som inngår i samarbeidsområdet med region 8, jakta her stoppes når én voksen hunngaupe er felt. Minst to gauper av kvoten skal felles i kommunene Storfjord, Kåfjord, Nordreisa og Kvænangen, dette betyr at jakta utenfor disse fire kommunene stoppes når det utenfor disse fire kommunene er felt tre gauper.

Konklusjon

Gaupekvote i Finnmark

Det kan felles totalt åtte, 8 gauper i Finnmark fylke. Av disse åtte kan én, 1 gaupe felles i A-området. I det indre B-området, som grenser til A-området (B1), kan det maksimalt felles tre gauper, hvorav inntil én voksen tispe.

Gaupekvote i Troms og avtaleområdet i Nordland

Kvote på fem, 5 gauper i Troms, som inkluderer samarbeidsområdet med Nordland, derav inntil tre voksne hunngauper. Inntil to av disse fem gaupene kan felles vest for E6 og sør for riksvei 851 som går fra E6 ved Brandhaug og til Sjøvegan, jakta her stoppes når én voksen hunngaupe er felt. Inntil én av disse fem gaupene kan felles i A-området i Troms, eller i den delen av samarbeidsområdet med Nordland som er øst for E6. Det kan ikke felles mer enn totalt to gauper i kommunene Lavangen, Gratangen, Skånland eller i den delen av kommunene Tjeldsund, Evenes og Narvik som inngår i samarbeidsområdet med region 8, jakta her stoppes når én voksen hunngaupe er felt. Minst to gauper av kvoten skal felles i kommunene Storfjord, Kåfjord, Nordreisa og Kvænangen, dette betyr at jakta utenfor disse fire kommunene stoppes når det utenfor disse fire kommunene er felt tre gauper.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Klima- og miljøverndepartementet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for sekretariatet for rovviltneemnda i region 8 ved Fylkesmannen i Troms, jf. forvaltningsloven § 32.

Ref 8/14

REGNSKAP FOR BRUKEN AV VILTFONDET I 2013

Kostnadstype	Kostnadsart	Art i regnskapet	Budsjett (NOK)	Utgifter (NOK)	Inntekter (NOK)
Balanse pr 1. januar 2013					245.680,14
Renteinntekter 2013		190000			4.215,-
Fellingsavgift for 2013		170000	90.000,-		88.564,-
Nærgående elg-utgifter ved felling		137000	0,-	2.000,-	
Tiltak for å styrke kunnskapene om viltet	Kompetanseheving Viltkonferanse NINA naturdata	111550, 115001, 115003, 116010, 116011, 117001	0,-	12.816,99	
	Prosjekter*	137000	120.000,-	0,-	
Ettersøk av skadet vilt og fallvilt	Lønn til ettersøkspersonell	103010, 105020, 109002	60.305,-	25.476,3	
	Møteutgifter	111500		67,9	
	Telefonordning	113020	2.500,-	3.907,6	
	Reise (kjøreutgifter)	116080	9.000,-	5.664,5	
	Utgifter til deponering/veiling av syke dyr	137000		953	
	Salg av kjøtt	165000	--	--	6.731, 2
	Annonser, stillingsutlysning	114000		2.288,4	
	Totalt ettersøk skadet vilt		71.805,-	38.357,7**	6.731, 2
Totale utgifter/inntekter				53.174,69	99.510,2
Bruk av viltfondet	Bruk av bundet fond	195000	141.805,-		46.443,49
	Avsetning til bundet fond	155000	90.000,-	92.779,0	
	Moms-kompensasjon	142910, 142930, 172910, 172930	0,-	0,- (går i balanse)	
Balanse per 31.12.2013					292.015,92

*Det har ikke vært iverksatt prosjekter i 2013. Prosjekter i samarbeid med eksterne aktører er under planlegging for 2014.

** I tillegg kommer utgifter til fast godtgjørelse for vaktordning. Per oppdragskontrakter fra 2013 utgjør dette kr. 5.000,- per person. Totalt kr: 30.000,-. Disse utgiftene vil bli ført på regnskapet for 2014.

Til Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget.

Det vises til vedlagt oppslag i Sagat den 21. november 2013.

Tana Fisk og Sjøfarmer AS har begynt en omstilling til produksjon av "Småskala mat". Vi skal lever til hotell- og restaurantmarkedet gjennom selskapet Nfood AS som skal stå for salg og distribusjon av våre produkter. Fersk røye, raka røye og multebær er noen av de produktene vi har til hensikt å kunne levere. Det kan også tenkes at rype kan være aktuelt, men det er primært fiskeprodukter vi skal lage (også røyka vill-laks).

Da vi har et distribusjons og salgsapparat klar, vil det kunne være av interesse for oss å kunne ta imot de produktene som det startede prosjektet vil kunne lever av aktuelle produkter. Vi skal ha et møte i Sjursjøk den 20 februar. Da vil Svein Naustvik fra Nfood og Øyvind Falk fra Kongsfjord Mat være til stede. Hvis noen i prosjektet har lyst å møte dem, vil dette kunne være en fin anledning.

Tana Fisk og Sjøfarmer AS kan være intressert i et samarbeide med dere for videreutvikling av begge prosjekter.

Med vennlig hilsen
Tana Fisk og Sjøfarmer AS
Olaf Andersen (styreleder)
Brennelv
9700 Lakselv
Tel: 909 91 802
E-mail: olafb@online.no

This email has been scanned by the Symantec Email Security.cloud service.
For more information please visit <http://www.symanteccloud.com>

Lokal mat

Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget skal fra 2014 sette i gang med et fireårig prosjekt som en del av utmarksplanen. Prosjektet heter «Verdiskaping av lokal mat med grunnlag i høsting av utmarksprodukter i Tana.» Det går altså ut på å gjenskape bruken av lokal mat og hvordan den tilberedes. Som egenandel settes det av 55.000 kroner i kommunens budsjett for 2014. I tillegg skal det søkes til sammen 890.000 kroner i midler fra Finnmark fylkeskommune, FeFo, Innovasjon Norge og fylkesmannens landbruksavdeling (FMLA).

Ref. 10/14

FYLKESMANNEN I FINNMARK
Miljøvernnavdelingen

FINNMÁRKKU FYLKKAMÁNNI
Birasahttenossodat

Deanu gieldda/Tana kommune
Rådhusveien 3
9845 Tana

Deres ref
2011/1695

Deres dato

Vår ref
Sak 2013/2775
Ark 460

Vår dato
23.01.2014

Saksbehandler/direkte telefon: Magnus Jakola-Fjeld - 78 95 03 55

Avgjørelse av klage på kommunen sitt vedtak om tvangsmulkt

Vi viser til klagesak mottatt 02. august 2013 fra Tana kommune. Fylkesmannen beklager at det har blitt noe lang saksbehandlingstid, det skyldes en intern misforståelse.

Klagen tas ikke til følge. Fylkesmannen opprettholder Tana kommune sitt vedtak av 02. juli 2013 om vedtak av tvangsmulkt.

Dette vedtaket er endelig og kan ikke påklages.

Vi viser til oversendelse fra Tana kommune av 02. august 2013 vedlagt klagesak. Fylkesmannen er klageinstans i vedtak som kommunen har truffet etter forurensningslovens § 73.

Fylkesmannens myndighet

Klagen behandles i medhold av forurensningsloven av 13. mars 1981, nr. 6 (forurl.) § 73. Klagemyndigheten er delegert fra Miljøverndepartementet til Fylkesmannen, jmfør rundskriv T-3/12 fra departementet.

Fylkesmannen kan prøve alle sider av saken, både saksbehandling, lovbruk og skjønn, jmfør forvaltningsloven av 10. februar 1967 (fvl.) § 34. Bestemmelsene forstås slik at klageinstansen ikke bare har adgang til, men også plikt til å prøve alle de sider av saken som klagen gir grunn til. Det skal ved behandlingen av saken legges vekt på hensynet til det kommunale selvstyret ved prøving av det frie skjønn, jmfør fvl. § 34, 2 ledd.

Sakens bakgrunn

Sakens bakgrunn forutsettes kjent og Fylkesmannen i Finnmark gjengir med dette sakens hovedtrekk.

Klager ble den 26. oktober 2012 pålagt å fjerne en haug med trematerialer hvor det befinner seg impregnert trevirke og diverse andre gjenstander ved lokalitet 3. Klager og Tana

kommune hadde en tidligere avtale om opprydding innen 1. oktober 2012. I pålegget ble det varslet om tvangsmulkt dersom fristen for pålegget ble oversittet. Kommunen mener at gjenstandene på berørte eiendommen (gbnr. 10/48) utgjør en forsøpling og en mulig forurensningsfare.

4. oktober 2012 og 7. januar 2013 foretok kommunen en kontrollbefaring for å undersøke om pålegget var fulgt opp. Befaringen viste at pålegget ikke var fulgt opp av klager. Kommunen anså det derfor som nødvendig å fatte vedtak om tvangsmulkt for å sikre at kravet om opprydding ble gjennomført.

2. juli 2013 fattet Tana kommune vedtak om tvangsmulkt i medhold av forurl. § 73. Fristen for å imøtekomme kravet om opprydding og oversendelse av skriftlig dokumentasjon ble satt til 25. juli 2013.

Klager påklaget vedtak om tvangsmulkt av 2. juli 2013 i brev av 25. juli 2013. Klager anførte flere momenter i klagen. Klager stilte spørsmål ved utvalgsleders og et utvalgsmedlems habilitet i saken da det ble fattet vedtak om å delegere myndighet til rådmann for å fatte vedtak om tvangsmulkt. Klager anførte på bakgrunn av overnevnte at vedtaket om tvangsmulkt måtte anses som ugyldig.

Videre så opplyste klager at flere ubrukelige delebiler ble fjernet på vinteren og at plankehaugen ved lokalitet 3 som inneholdt farlig avfall, var fjernet. Klager påpekte at plankehaugen ikke var synlig fra veien og at en vindfull vinter med mye snø gjorde sitt til at han ikke ble ferdig med å sortere plankene som skulle gjenbrukes. Klager opplyste om at han ønsket mer tid til å utføre ryddearbeidet og ta vare på det som kunne gjenbrukes.

Fylkesmannen sin vurdering

Pålegg om opprydding og tvangsmulkt etter forurl. §§ 7 og 73 er enkeltvedtak, jamfør fvl. § 2 bokstav b. Et enkeltvedtak kan etter § 28 påklages og har som utgangspunkt en klagefrist på tre uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part, jamfør fvl. § 29. Klagen ble fremsatt innen klagefristen.

Vurdering av inhabilitetsspørsmålet

I klagers anførsel av 25. juli 2013 vises det blant annet til at vedtak gjort i Miljø-, landbruks- og utmarksutvalget (MLU) 25. oktober 2012 må være ugyldig. Klagefristen som fremgikk av Tana kommunes pålegg om opprydding av 26. oktober 2012 var på tre uker, denne burde vært benyttet også for slik habilitetsinnsigelse.

Kommunens behandling av habilitetsinnsigelsene i saksutredningen etter klagen av 25. juli 2013, tyder på at de har funnet grunn til å behandle denne, tross oversittet klagefrist. Hjemmelen for slik behandling finnes i fvl. § 31. Fylkesmannen vil derfor vurdere de anførsler som er fremmet.

Det påberopes inhabilitet for leder av MLU, Ulf Ballo og medlem Helge Samuelsen. Grunnen til dette er at begge er med i Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF), som henholdsvis leder og medlem i foreningens styre. Det hevdes at denne foreningen skulle frita klager garnfiske retten i 2012, og at de dermed er inhabile til å gjøre denne avgjørelsen rettet mot klager nå. Som ytterligere anførsel for inhabilitet opplyses det at klager var en av de som underskrev protokollen til Laksebreveierforeningen i Tanavassdraget (LBT) i 2012, hvor det ble vedtatt at LBT ville skifte ut alle foreningsmedlemmene, inkludert disse to personene.

Hjemmelen for habilitet finnes i fvl. kap 2. Ingen av disse to er part i klagers forurensningssak ovenfor Tana kommune, jamfør fvl. § 6, 1 ledd. Den mer skjønsmessige hjemmel i § 6, 2 ledd lyder:

"Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet; blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part."

Det påberopes at tilknytningen til Tanavassdragets fiskeforvaltning er med på å gjøre disse inhabile. Det er klart at inhabilitetsinnsigelsen er reist av en part, dette skal vurderes sammen med muligheten for at avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til. De som påstås inhabilitet ovenfor, er medlemmer av et styre i et lokalt forvaltningsorgan for Tanavassdraget. Dette organet er ment å ivareta forvaltningen av fisken, fisket i vassdraget, organisering av kortsalg, oppsyn, med videre.

Dette har preg av å være en samfunnsnyttig organisasjon med hensikt å ivareta felles verdier og forvaltningen av disse. Medlemmene er valgt av fiskeberettigede og kommunene Tana og Karasjok. Det faktum at de omhandlende personer sitter i dette forvaltningsstyret og samtidig er politisk aktiv ved å være med i MLU for Tana kommune, kan neppe sies å være tilstrekkelig for å fastslå inhabilitet. De vil ved sine verv ikke ha anledning til å påvirke fordel, tap eller ulempe for seg selv eller noen de har nær personlig tilknytning til.

Fylkesmannen fastslår med dette at de ikke er inhabile til å delta i avgjørelsen av saken fremlagt for MLU i Tana kommune.

Vurdering av forsøpling og vedtak om tvangsmulkt
Forurl. § 27, 1. ledd definerer avfall slik:

«Med avfall forstås kasserte løsøre, gjenstander eller stoffer. Som avfall regnes også overflødige løsøre, gjenstander og stoffer fra tjenesteyting, produksjon og renseanlegg m.v. Avløpsvann og avgasser regnes ikke som avfall.»

Å kassere noe vil si å kvitte seg med det, ta det endelig ut av bruk eller oppgi eiendomsretten til det. Om en gjenstand er kassert beror i utgangspunktet på en subjektiv vurdering av hva eieren har ment. I de fleste saker vil det nettopp være eiers syn som avgjør om en gjenstand er avfall eller ikke.

Men i begrepet kassert ligger også et objektivt element. Det betyr at dersom en gjenstand ut fra plassering, art, funksjonsdyktighet og utseende fremtrer som kassert, vil den kunne anses som avfall selv om eieren av gjenstanden er av en annen oppfatning. Det er videre uten avgjørende betydning om gjenstanden har økonomisk verdi eller kan utnyttes på annen måte.

Forurl. § 28 om forbud mot forsøpling 1. ledd lyder slik:

«Ingen må tømme, etterlate, oppbevare eller transportere avfall slik at det kan virke skjæmmende eller være til skade eller ulempe for miljøet. Bestemmelsene i første punktum gjelder også skipsvrak, flyvrak og andre liknende større gjenstander.»

Forbudet mot forsøpling retter seg også mot den som oppbevarer avfall på sin egen eiendom når dette er til sjenanse for noen. Terskelen for om oppbevaring på egen eiendom er til skade eller ulempe for noen vil normalt være noe høyere og vil avhenge av avfallets plassering i forhold til innsyn.

Forurl. § 7 om plikt til å unngå forurensning 2. ledd, 1. punktum lyder:

«Når det er fare for forurensning i strid med loven, eller i medhold av loven skal den ansvarlige for forurensningen sørge for tiltak for å hindre at den inntreffer.»

Avfall som representerer en forurensningsfare er typisk biler og maskiner som over tid vil lekke ut helse og miljøfarlige kjemikalier. Elektrisk og elektronisk avfall er sjelden klassifisert som farlig avfall, men inneholder ofte i varierende grad komponenter som er farlig avfall. En del bygningsavfall som impregnert treverk, skumplast, materialer med mørtel etc., inneholder store mengder prioriterte miljøgifter og bør ikke oppbevares slik at det er fare for utlekking. Fylkesmannen er av den oppfatning at i denne saken oppbevarer klager gjenstander som utvilsomt er både forsøplende og medfører fare for forurensning.

Forurensningslovens utgangspunkt er at den ansvarlige selv skal treffe tiltak mot ulovlige forurensninger og at den ansvarlige også skal ha plikt til å rydde opp i sitt avfall. I de tilfeller hvor den ansvarlige ikke iverksetter nødvendige tiltak, har forurensningsmyndigheten en rett til å gripe inn.

Klager anfører at han har hatt for kort tid på seg til å få ryddet opp ved lokalitet 3. I referat av 18. april 2012 vises det til et møte avholdt 12. april 2012 mellom Tana kommune og klager. Av referatet fremgår det at klager anser det som rimelig frist å få ryddet lokalitet 3 innen neste snøfall høsten 2012. Når avtalen om opprydding ikke blir fulgt opp, gir kommunen i brev av 26. oktober 2012 ny frist for opprydding innen 31. desember 2012. Påminnelse om opprydding og skriftlig dokumentasjon blir sendt fra kommunen 23. mai 2013 med ny frist satt til 1. juli 2013. I kommunen sitt vedtak om tvangsmulkt får klager ytterligere frist på seg til opprydding av lokalitet 3 innen 25. juli 2013. Fylkesmannen mener at kommunen sine frister har gitt klager tilstrekkelig med tid til å rydde opp etter de krav som var satt i pålegg av 26. oktober 2012.

Fylkesmannen mener at omfanget av forsøplingen og den reelle faren for forurensning tilsier at det er viktig å få gjennomført en opprydding. Fylkesmannen finner ikke grunnlag for å ta klagen til følge.

Konklusjon

Klagen tas ikke til følge. Fylkesmannen opprettholder Tana kommune sitt vedtak av 02. juli 2013 om vedtak av tvangsmulkt.

Dette vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jmf. § 28.

Med hilsen

Stig Moen
seksjonsleder

Magnus Jakola-Fjeld
senioringeniør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og derfor uten underskrift.

Kopi til:
Hjalmar Hansen Båteng 9845 TANA